

Lokalna Grupa Działania

Biuletyn Informacyjny LGD „Kraina Rawki”

Materiał informacyjny

Publikacja w ramach realizacji Osi IV LEADER, PROW 2007-2013

Tematy:

- ◆ Kolejny sukces „Grantów Krainy Rawki” s. 2-3
- ◆ Leader w Gminach s. 4-9
- ◆ Działania LGD w 2011 s. 10-11
- ◆ LSR 2009-2015 s.12
- ◆ Działania PROW realizowane przez LGD „Kraina Rawki” s.13-16
- ◆ Projekt „Dziedzictwo - Naszą Atrakcją” s. 17-19
- ◆ LEADER w Europie s.20

Czekamy na ciekawe pomysły !

Ostatnie miesiące to zawirowania finansowe w Unii Europejskiej. Nie mają one na szczęście przełożenia na realizację PROWu. Myślę, że przed nami 2 lata spokojnego realizowania naszego programu LEADER. Jednak patrząc na perspektywy funkcjonowania Lokalnych Grup Działania w okresie 2014 - 2020 powinniśmy starać się jak najlepiej wykorzystać środki, które mamy w dyspozycji „Krainy Rawki”.

Ostatnie dwa lata wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju dla obszaru

Gmin: Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Rawa Mazowiecka, Regnów i Sadkowice, pokazują, że pozyskiwanie funduszy unijnych nie jest tak straszne jak powszechnie się o tym mówi. Wystarczy dobry pomysł i konsekwencja w działaniu. Przekonały się o tym nie tylko Gminy, ale również Ochotnicze Straże Pożarne, które skorzystały ze środków dostępnych w ramach działania "Małe projekty".

Od ubiegłego roku LGD „Kraina Rawki” wdraża działanie o nazwie "Granty Krainy Rawki", które ma zachęcić organizacje nieformalne działające na naszym obszarze do zarejestrowania swojej działalności i sięgnięcia po większe środki dostępne w ramach programu LEADER.

Zachęcam wszystkich mieszkańców, organizacje pozarządowe, samorządy do przeanalizowania swoich potrzeb i przygotowywania projektów. Czekamy na zgłoszenia chętnych do realizacji ciekawych projektów. Na naszej stronie internetowej można na bieżąco śledzić terminy naborów wniosków. Jednocześnie przypominam, że pracownicy naszego biura służą wszelką pomocą przy składaniu wniosków. Fundusze unijne czekają na aktywne !

Janusz Rosiak

UWAGA!

Jeszcze w tym roku rozpocznie się nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach działań **"Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej"** oraz **"Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw"**.

Aktualne formularze dokumentów niezbędnych do ubiegania się o przyznanie pomocy już wkrótce ukażą się na stronie internetowej www.krainarawki.eu w zakładce „Wnioski”.

Ponadto w I kwartale 2012 roku zostanie uruchomiony nabór wniosków o przyznanie pomocy w ramach wszystkich działań, w realizację których zaangażowana jest LGD „Kraina Rawki”.

www.krainarawki.eu

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

Lokalna Grupa Działania

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Kolejny sukces „Grantów Krainy Rawki”

Z przyjemnością informujemy, iż z każdym rokiem zwiększa się aktywność mieszkańców „Krainy Rawki”. W 2011 roku złożono 44 wnioski o przyznanie pomocy na łączną kwotę 148 239,80 zł.

Kwota przeznaczona na realizację „Grantów” wynosiła 48 000,00 zł i pochodziła ze środków własnych LGD „Kraina Rawki” (tj. ze składek członkowskich osób fizycznych i jednostek samorządu terytorialnego).

Uchwałą Rady Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Kraina Rawki" nr V/5/11 z dnia 12 maja 2011 r. dwadzieścia dwa wnioski zostały wybrane do realizacji.

Operacje wybrane do finansowania:

L.p.	Wnioskodawca	Oznaczenie sprawy	Wnioskowana kwota pomocy zł	Tytuł operacji	Przyznana kwota pomocy zł	Liczba punktów
Gmina Biała Rawska						
1	Białskie Stowarzyszenie Historyczne w Białej Rawskiej	23/GKR/2011	4 000,00	„Biegi integracyjne ku czci i pamięci żołnierzy Armii Krajowej Oddziału Leśnego „Dzik””	2 000,00	11,1
2	Miejsko – Gminny Klub Sportowy „Białka” Biała Rawska	24/GKR/2011	4 000,00	„Rozwój infrastruktury krzewienia kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy Biała Rawska poprzez uzupełnienie sprzętu treningowego w Klubie „Białka””	2 000,00	10,6
3	Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Chodnowie	25/GKR/2011	4 000,00	„Aktywizacja i integracja międzypokoleniowa rodzin na wsi”	2 000,00	10,3
4	L.K.S. „Wulkan” Wólka Lesiewska	37/GKR/2011	4 000,00	„Rozwój kultury fizycznej oraz aktywizacja młodzieży na obszarach wiejskich”	2 000,00	9,9
Gmina Cielądz						
1	Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierzchowskiej	27/GKR/2011	4 000,00	„Pożegnanie lata, czyli zabawa w Sierzchowach”	2 000,00	14,7
2	Fundacja Edukacji Muzycznej „Pro Musica” z Cielądza	12/GKR/2011	2 000,00	„Alternatywa dla świadomego odkrywania i kształtowania własnego talentu w mojej miejscowości”	2 000,00	14,1
3	Regionalny Zespół „Jarzębina” z Gutek	40/GKR/2011	2 000,00	„Wyposażenie zespołu „Jarzębina””	2 000,00	13,0
4	Rada Sołecka Sołectwa Łaszczyn	30/GKR/2011	4 000,00	„Wyposażenie świetlicy wiejskiej w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Łaszczynie”	2 000,00	10,0
Gmina Kowiesy						
1	Koło Gospodyń Wiejskich w Paplinie	20/GKR/2011	4 000,00	„Wzrost aktywności Koła Gospodyń Wiejskich w Paplinie poprzez wyposażenie zaplecza kuchennego”	2 000,00	17,0
2	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Stary Wylezin	9/GKR/2011	4 000,00	„Wzrost aktywności mieszkańców Starego Wylezina poprzez zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej”	2 000,00	16,5
3	Koło Gospodyń Wiejskich w Lisnej	22/GKR/2011	4 000,00	„Wzrost aktywności Koła Gospodyń Wiejskich w Lisnej poprzez zakup wyposażenia”	2 000,00	11,5

4	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Turowej Woli	35/GKR/2011	4 000,00	„Zorganizowanie imprezy integracyjnej z okazji obchodów jubileuszu 5-lecia Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Turowej Woli”	2 000,00	10,6
Gmina Rawa Mazowiecka						
1	Komitet Organizacyjny III Rodzinnego Turnieju Piłki Nożnej i Siatkowej	15/GKR/2011	4 000,00	„Zorganizowanie III Rodzinnego Turnieju Piłki Nożnej i Siatkowej o Puchar Przeora Klasztoru Ojców Pasjonistów w Rawie Mazowieckiej”	1 000,00	15,3
2	Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” z Kurzeszyna	41/GKR/2011	3 000,00	„Organizacja imprezy rekreacyjno – sportowej”	1 000,00	13,3
3	Zespół Ludowy „Wspomnienie” ze Starych Bylin	2/GKR/2011	3 500,00	„Kultywowanie starych tradycji i zwyczajów poprzez zakup instrumentów muzycznych”	1 000,00	13,2
4	Obrzędowy Zespół Ludowy „Wilkowianie” z Wilkowic	7/GKR/2011	3 000,00	„Wyposażenie Obrzędowego Zespołu Ludowego „Wilkowianie” w stroje ludowe”	1 000,00	11,2
5	„Zespół Śpiewaczy z Boguszyc”	21/GKR/2011	4 000,00	„Wyposażenie zespołu ludowego „Zespół Śpiewaczy z Boguszyc” w regionalne stroje ludowe”	1 000,00	10,7
6	Gminna Biblioteka Publiczna w Kurzeszynie	4/GKR/2011	2 000,00	„Piknik Rodzinny – impreza integracyjna dla dzieci i dorosłych”	1 000,00	10,3
7	Zespół Ludowy „Pod Różą” z Wilkowic	16/GKR/2011	4 000,00	„Wyposażenie Zespołu Ludowego”	1 000,00	10,2
8	Ludowy Klub Sportowy „Start” Pukinin	10/GKR/2011	4 000,00	„Start Pukinin w Krainie Rawki”	1 000,00	9,8
Gmina Regnów						
1	Stowarzyszenie „Razem dla Regnowa”	32/GKR/2011	4 000,00	„Zakup stroi dla zespołu wokalnno - muzycznego”	4 000,00	15,8
2	Zespół Szkół w Regnowie	39/GKR/2011	3 439,80	„Wypląnąć z „SIECI””	3 000,00	13,0
3	Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Regnów	31/GKR/2011	4 000,00	„Stawiamy na rozwój sportowy społeczności lokalnej”	1 000,00	7,5
Gmina Sadkowice						
1	Rada Sołecka Sołectwa Bujały	5/GKR/2011	2 000,00	„Doposażenie świetlicy środowiskowej w Bujałach poprzez zakupienie sprzętu nagłaśniającego”	2 000,00	13,2
2	Rzymskokatolicka Parafia Przemienienia Pańskiego w Lubani	8/GKR/2011	3 000,00	„Organizacja parafialnego przeglądu pieśni religijno – patriotycznych”	3 000,00	12,7
3	Zarząd Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych w Sadkowicach	13/GKR/2011	3 000,00	„Piknik Strażacki”	3 000,00	11,5

1246

Leader w gminach „Krainy Rawki”

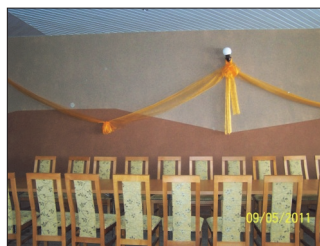
Gmina Biała Rawska

www.bialarawska.pl

„Małe projekty”

W ramach tego działania Ochotnicza Straż Pożarna w Chodnowie wyposażała świetlicę wiejską. Zakupiono m.in. stoły, krzesła, projektor multimedialny, ekran projekcyjny oraz wyposażenie zaplecza kuchennego.

Łączna kwota inwestycji wynosiła 31 300,00 zł, z czego wnioskowana kwota do refundacji wynosi 21 910,00 zł.

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania dofinansowanie uzyskały 4 z 8 złożonych wniosków.

Białskie Stowarzyszenie Historyczne zorganizowało biegi integracyjne ku czci i pamięci żołnierzy Armii Krajowej Oddziału Leśnego „Dzik”.

Miejsko - Gminny Klub Sportowy „Białka” zakupił sprzęt treningowy.

Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Chodnowie zakupiła sprzęt sportowy i ławki parkowe.

Ponadto w 2011 r. LGD „Kraina Rawki” wsparła finansowo organizację **XXIV Koncertu Chopinowskiego pt. „Gdzie jesteś jesieni...”** zorganizowanego przez Szkołę Podstawową im. Fryderyka Chopina w Babsku w 15-lecie nadania szkole imienia Fryderyka Chopina.

Leader w gminach „Krainy Rawki”

Gmina Cielądz

www.cieladz.bipst.pl

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania dofinansowanie uzyskały 4 z 6 złożonych wniosków.

Fundacja Edukacji Muzycznej „Pro Musica” dzięki uzyskanemu wsparciu zakupiła instrumenty muzyczne niezbędne do prowadzenia warsztatów muzycznych dla dzieci i młodzieży z obszaru Gminy Cielądz.

Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Sierchowskiej uzyskane środki przeznaczyło na dofinansowanie organizacji imprezy integracyjnej „Pożegnanie lata”.

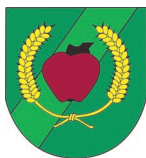
Regionalny Zespół „Jarzębina” z Gułek za uzyskane wsparcie zakupił stroje ludowe dla członków zespołu.

Rada Sołecka Sołectwa Łaszczyn dzięki uzyskanemu wsparciu wyremontowała pomieszczenia sanitarne w świetlicy wiejskiej.

Leader w gminach „Krainy Rawki”

Gmina Kowiesy

www.kowiesy.pl

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania z Gminy Kowiesy wpłynęło sześć wniosków o przyznanie pomocy, z czego cztery uzyskały dofinansowanie.

Koło Gospodyń Wiejskich w Paplinie za uzyskane wsparcie zakupiło wyposażenie zaplecza kuchennego.

Koło Gospodyń Wiejskich w Lisnej dzięki uzyskanemu wsparciu również zakupiło wyposażenie niezbędne dla swojej działalności.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Stary Wylezin za uzyskane środki zakupiło wyposażenie świetlicy wiejskiej.

Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Turowa Wola uzyskaną pomoc przeznaczyło na dofinansowanie organizacji imprezy integracyjnej z okazji obchodów jubileuszu 5-lecia Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Turowej Woli.

Leader w gminach „Krainy Rawki”

Gmina Rawa Mazowiecka

www.rawam.ug.gov.pl

„Małe projekty”

W ramach tego działania w Rossosze został wybudowany plac zabaw dla dzieci.

Łączna kwota inwestycji wynosiła 43 927,85 zł, z czego wnioskowana kwota do refundacji wynosi 24 999,00 zł.

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania dofinansowanie uzyskało 8 z 18 złożonych wniosków o przyznanie pomocy.

Komitet Organizacyjny III Rodzinnego Turnieju Piłki Nożnej i Siatkowej otrzymane wsparcie przeznaczył na dofinansowanie organizacji turnieju o Puchar Przeora Klasztoru Ojców Pasjonistów w Rawie Mazowieckiej.

Stowarzyszenie „Bądźmy Razem” z Kurzeszyna uzyskane środki przeznaczyło na organizację spływu kajakowego po Rzece Rawce.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kurzeszynie uzyskane wsparcie przeznaczyła na dofinansowanie organizacji Pikniku Rodzinnego w Boguszycach.

Ludowy Klub Sportowy „Start” z Pukinina za otrzymane środki zakupił niezbędny sprzęt treningowy.

Leader w gminach „Krainy Rawki”

Gmina Regnow

www.ugregnow.pl

„Małe projekty”

W ramach tego działania zakupiono wyposażenie do świetlicy wiejskiej w Rylsku Dużym oraz zagospodarowano teren wokół niej.

Łączna kwota inwestycji wynosiła 43310,00 zł, z czego wnioskowana kwota do refundacji wynosi 24 850,00 zł.

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania z Gminy Regnow wpłynęły trzy wnioski o przyznanie pomocy i wszystkie zostały wybrane do finansowania.

Stowarzyszenie „Razem dla Regnowa”

dzięki uzyskanemu wsparciu zakupiło stroje dla Zespołu Ludowego „Marzenie”.

Zespół Szkół w Regnowie zorganizował dla uczniów trzy wyjazdy do kompleksu basenowego w Mszczonowie.

Foto: www.termy-mszczonow.eu

Foto: Witold Błądek

Ludowy Klub Sportowy „Sokół” Regnow dzięki uzyskanemu wsparciu zakupił niezbędne wyposażenie.

Leader w gminach „Krainy Rawki”
Gmina Sadkowice
www.gminasadkowice.pl

„Małe projekty”

W ramach tego działania Ochotnicza Straż Pożarna w Kaleniu wyremontowała świetlicę wiejską.

Łączna kwota inwestycji wynosiła 51976,51zł, z czego wnioskowana kwota do refundacji wynosi 25 000,00 zł.

„Granty Krainy Rawki”

W ramach tego działania z Gminy Sadkowice wpłynęły trzy wnioski o przyznanie pomocy i wszystkie zostały wybrane do finansowania.

Zarząd Gminny Ochotniczych Straży Pożarnych w Sadkowicach zorganizował Piknik Strażacki (Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze).

Rada Sołecka Sołectwa Bujały zakupiła sprzęt nagłaśniający do świetlicy wiejskiej.

Kabaret „Wiejskie Sumienie”

Ponadto w 2011 roku w ramach Osi IV LEADER :

Zorganizowaliśmy szkolenie dla lokalnych liderów pt. „Stowarzyszenie LGD Kraina Rawki wobec wyzwań przyszłości” (03-05.08.2011 r.)

Wsparliśmy finansowo organizację imprez lokalnych:

VI Spotkań Zespołów i Kapel Ludowych na Majówce w Wilkowicach (29.05.2011 r.)

Foto: Agata Heleniak

V Gminnego Przeglądu Dorobku Artystycznego Dzieci i Młodzieży w Kaleniu (20.06.2011 r.)

V Pikniku Rodzinnego w Cielądzu (14.08.2011 r.)

Foto: Agata Heleniak

Promowaliśmy obszar LGD „Kraina Rawki” podczas :

Smaków Ziemi Łódzkiej
(Manufaktura, 18.06.2011 r.)

8. Jarmarku Wojewódzkiego w Łodzi
(04-05.09.2011 r.)

KONTROLE W LOKALNEJ GRUPIE DZIAŁANIA „KRAINA RAWKI”

W dniach 02-03 sierpnia 2011 r. oraz 07-08 września 2011 r. zostały przeprowadzone kontrole przez pracowników Wydziału Kontroli Departamentu Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

Kontrola dotyczyła realizacji działania "Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja" w latach 2009 –2010.

Osoby dokonujące kontroli zapoznały się z dokumentacją Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania "Kraina Rawki" dotyczącą bieżącego funkcjonowania biura, organizowanych przez nas szkoleń oraz udziału i współfinansowania imprez promocyjnych.

Z dumą i satysfakcją informujemy, iż obydwie zakończyły się dla nas pomyślnie i raportami „bez uwag”.

Wszystkie raporty z czynności kontrolnych oraz listy kontrolne zamieszczone są na naszej stronie internetowej w zakładce „Kontrole w LGD”.

Lokalna Strategia Rozwoju 2009-2015

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) jest dokumentem strategicznym dla LGD „Kraina Rawki”, jego istota polega na wskazaniu kierunków działania, które mogą zdynamizować rozwój naszego obszaru.

Głównym kierunkiem działania - misją - LGD "Kraina Rawki" jest:

Poprawa jakości życia z wykorzystaniem posiadanych zasobów poprzez rozwój przedsiębiorczości i kapitału ludzkiego.

Cele i przedsięwzięcia planowane do realizacji w latach 2009-2015

Cel ogólny 1. Poprawa jakości życia mieszkańców	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
I.1. Rozwój życia społeczno-kulturalnego.	<p>I. Budowa, remont połączony z modernizacją lub wyposażenie istniejących świetlic wiejskich, innych obiektów pełniących ich funkcję oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do tych obiektów.</p> <p>II. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.</p> <p>III. Szkolenia aktywizujące, w tym kursy gotowania, pieczenia itp.</p>
Cel ogólny 2. Rozwój małej przedsiębiorczości, tworzenie pozarolniczych miejsc pracy oraz wsparcie tworzenia grup producenckich.	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
2.1. Zwiększenie aktywności mieszkańców w kierunku podejmowania i rozwijania działalności gospodarczej.	<p>IV. Szkolenia i doradztwo dla mieszkańców z zakresu pozyskiwania środków z PROW 2007-2013 na cele związane z podjęciem lub rozwojem działalności gospodarczej.</p> <p>V. Szkolenia dla mieszkańców z zakresu tworzenia grup producenckich.</p> <p>VI. Tworzenie nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich-niezwiązanych z rolnictwem.</p>
Cel ogólny 3. Wykorzystanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego oraz przyrodniczego dla podniesienia atrakcyjności turystycznej obszaru.	
Cele szczegółowe	Przedsięwzięcia
3.1. Promocja regionu.	<p>VII. Wydawanie publikacji informacyjno-promocyjnych.</p> <p>VIII. Udział w wydarzeniach kulturalnych i promocyjnych.</p> <p>IX. Organizacja wydarzeń kulturalnych i promocyjnych.</p> <p>X. Wytyczenie i oznakowanie szlaków turystycznych i edukacyjnych.</p> <p>XI. Budowa placów zabaw.</p> <p>XII. Budowa / odbudowa boisk sportowych.</p> <p>XIII. Budowa i urządzenie parków i miejsc rekreacji.</p> <p>XIV. Zakup towarów służących przedsięwzięciom związanym z kultywowaniem</p>
3.2. Budowa infrastruktury rekreacyjnej, turystycznej i sportowej wraz z zagospodarowaniem terenu.	
3.3. Zachowanie tożsamości społeczności lokalnej.	

Działania, w realizację których zaangażowana jest LGD „Kraina Rawki” Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Celem działania jest różnicowanie działalności rolniczej w kierunku podejmowania lub rozwijania przez rolników, domowników i małżonków rolników, działalności nierolniczej lub związanej z rolnictwem, co wpłynie na tworzenie pozarolniczych źródeł dochodów oraz promocję zatrudnienia poza rolnictwem na obszarach wiejskich.

Pomoc ma charakter **refundacji części kosztów** (kwalifikowalnych) poniesionych od dnia zawarcia umowy. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez beneficjenta, nie więcej jednak niż **50% kosztów kwalifikowalnych**. Limit pomocy wynosi maksymalnie 100 tys. złotych na jednego beneficjenta.

Zakres działania. Pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie:

1. Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
2. Usług dla ludności;
3. Sprzedaży hurtowej i detalicznej;
4. Rzemiosła lub rękodzielnictwa;
5. Robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
6. Usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
7. Usług transportowych;
8. Usług komunalnych;
9. Przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
10. Magazynowania lub przechowywania towarów;
11. Wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
12. Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych

Koszty kwalifikowalne w ramach tego działania obejmują m.in.:

1. Budowę, przebudowę lub remont połączony z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
2. Nadbudowę, przebudowę lub remont połączony z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
3. Zagospodarowanie terenu;
4. Zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
5. Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
6. Zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
  - W wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia usług wyłącznie transportowych
  - W wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych w przypadku działalności nierolniczej w zakresie innym niż usługi transportowe;
7. Rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy wskazanych w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty ogólne w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych, tj. koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, koszty opłat za patenty i licencje oraz sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Koszty kwalifikowalne obejmują również (podobnie jak w przypadku działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”) koszty transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją jak również koszty montażu maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu objętych operacją.

Kosztem kwalifikowalnym nie jest podatek VAT oraz koszt zakupu rzeczy używanych.

Przewidywane terminy naboru wniosków przez LGD „Kraina Rawki”:

- ⇒ IV kwartał 2011 roku
- ⇒ I kwartał 2012 roku
- ⇒ IV kwartał 2012 roku

Planowany limit środków na działanie „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” do 2012 roku wynosi: **267 500,00 zł**

Działania, w realizację których zaangażowana jest LGD „Kraina Rawki” Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

Działanie będzie wpływać na wzrost konkurencyjności gospodarczej, rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy a w konsekwencji - poprawę jakości życia na obszarach wiejskich. Pomocy udziela się podmiotom z tytułu inwestycji związanych z tworzeniem lub rozwojem mikroprzedsiębiorstw.

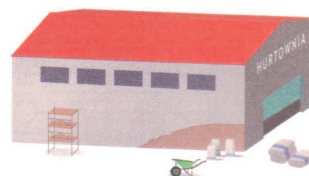
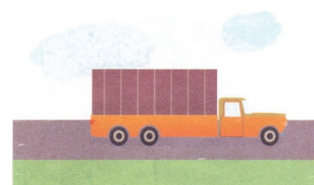
Pomoc ma charakter **refundacji części kosztów** (kwalifikowalnych) poniesionych od dnia zawarcia umowy. Refundacji podlegają koszty kwalifikowalne w wysokości poniesionej przez beneficjenta, nie więcej jednak niż **50% kosztów kwalifikowalnych**. Pomoc jest przyznawana na operację o planowanej wysokości kosztów powyżej 20 000 zł.

Wysokość pomocy przyznanej na realizację operacji nie może przekroczyć:

- 100 000 zł** - jeżeli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 1 i mniej niż 2 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji)
- 200 000 zł** - jeżeli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 2 i mniej niż 3 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji)
- 300 000 zł** - jeżeli biznesplan przewiduje utworzenie co najmniej 3 miejsc pracy (w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne, co uzasadnione jest zakresem rzeczowym operacji)

Zakres działania. Pomocy udziela się z tytułu podjęcia lub rozwoju działalności w zakresie:

1. Usług dla gospodarstw rolnych lub leśnictwa;
2. Usług dla ludności;
3. Sprzedaży hurtowej i detalicznej;
4. Rzemiosła lub rzemiosłnictwa;
5. Robót i usług budowlanych oraz instalacyjnych;
6. Usług turystycznych oraz związanych ze sportem, rekreacją i wypoczynkiem;
7. Usług transportowych;
8. Usług komunalnych;
9. Przetwórstwa produktów rolnych lub jadalnych produktów leśnych;
10. Magazynowania lub przechowywania towarów;
11. Wytwarzania produktów energetycznych z biomasy;
12. Rachunkowości, doradztwa lub usług informatycznych

Koszty kwalifikowalne w ramach tego działania obejmują m.in.:

1. Budowę, przebudowę lub remont połączony z modernizacją niemieszkalnych obiektów budowlanych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
2. Nadbudowę, przebudowę lub remont połączony z modernizacją istniejących budynków mieszkalnych wraz z zakupem instalacji technicznej oraz koszty rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki;
3. Zagospodarowanie terenu;
4. Zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu;
5. Zakup sprzętu komputerowego i oprogramowania służącego wsparciu podejmowanej lub rozwijanej działalności nierolniczej;
6. Zakupu środków transportu, z wyłączeniem zakupu samochodów osobowych przeznaczonych do przewozu mniej niż 8 osób łącznie z kierowcą, z tym że w przypadku zakupu pojazdów samochodowych, naczep lub przyczep:
  - W wysokości nieprzekraczającej trzykrotności pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych w przypadku działalności nierolniczej w zakresie świadczenia usług wyłącznie transportowych
  - W wysokości nieprzekraczającej równowartości pozostałych inwestycyjnych kosztów kwalifikowalnych w przypadku działalności nierolniczej w zakresie innym niż usługi transportowe;
7. Rat zapłaconych tytułem wykonania umowy leasingu, nieprzekraczające ceny netto nabycia rzeczy wskazanych w pkt 4 i 6, jeżeli przeniesienie własności tych rzeczy nastąpi w okresie realizacji operacji, lecz nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność ostateczną.

Do kosztów kwalifikowalnych zalicza się również koszty ogólne w wysokości nieprzekraczającej 10 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych, tj. koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, koszty opłat za patenty i licencje oraz sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego oraz koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi.

Kosztem kwalifikowalnym nie jest podatek VAT oraz koszty zakupu nieruchomości i rzeczy używanych.

Przewidywane terminy **naboru wniosków** przez LGD „Kraina Rawki”:

- ⇒ IV kwartał 2011 roku
- ⇒ I i IV kwartał 2012 roku

Planowany limit środków na działanie „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” do 2012 roku wynosi: **427 720,50 zł**

Działania, w realizację których zaangażowana jest LGD „Kraina Rawki” „Małe projekty”

Działanie to realizowane jest wyłącznie na obszarach objętych działaniem Lokalnych Grup Działania. Ideą małych projektów jest finansowe wsparcie niewielkich inicjatyw lokalnych oraz aktywizacja mieszkańców, organizacji (stowarzyszeń, Kół Gospodyń Wiejskich, OSP) oraz innych podmiotów lokalnych.

Zakres małych projektów to m.in.:

- ◆ Udostępnianie urządzeń i sprzętu, z wyłączeniem środków transportu napędzanych mechanicznie;
- ◆ Organizacja szkoleń i innych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i warsztatowym (z wyłączeniem szkoleń zawodowych dla rolników oraz szkoleń połączonych z promocją towarów lub usług określonego przedsiębiorcy);
- ◆ Organizacja imprez kulturalnych, promocyjnych, rekreacyjnych lub sportowych związanych z promocją lokalnych walorów;
- ◆ Zagospodarowanie przestrzeni publicznej, z wyłączeniem pasów gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
- ◆ Promocja i organizacja lokalnej twórczości lub aktywnego trybu życia, z wyłączeniem remontu i budowy budynków mieszkalnych;
- ◆ Promocja lokalnej przedsiębiorczości;
- ◆ Remont połączony z modernizacją lub wyposażeniem istniejących świetlic wiejskich oraz innych obiektów pełniących ich funkcje oraz zagospodarowanie terenu przylegającego do tych obiektów;
- ◆ Utworzenie / zmodernizowanie punktów informacji turystycznej, bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych związanych tematycznie z ofertą turystyczną obszaru objętego LSR, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji informacyjnych i promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR;
- ◆ Budowa, odbudowa, przebudowa, remont połączony z modernizacją, zagospodarowanie lub oznakowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej oraz wyposażenie obiektów pełniących funkcje turystyczne i rekreacyjne, z wyłączeniem hoteli, moteli, pensjonatów oraz bazy gastronomicznej;
- ◆ Promowanie, zachowanie, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego, lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego, w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000;
- ◆ Odbudowa, renowacja, restauracja albo remont lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków;
- ◆ Remont lub wyposażenie istniejących muzeów lub innych obiektów pełniących ich funkcje;
- ◆ Kulturowanie miejscowych tradycji, obrzędów i zwyczajów, języka i gwary, tradycyjnych zawodów i rzemiosła;
- ◆ Inicjowanie powstawania, przetwarzania lub wprowadzania na rynek produktów i usług, których podstawę stanowią lokalne zasoby, tradycyjne sektory gospodarki lub lokalne dziedzictwo, w tym kulturowe, historyczne lub przyrodnicze, dalej „produktami lub usługami lokalnymi”, albo podnoszenie jakości takich produktów lub usług przez:
  - udział w targach i konkursach produktów lub usług lokalnych,
  - promocję produktów lub usług lokalnych,
  - uzyskanie certyfikatów i uczestnictwo w systemach jakości innych niż realizowane w ramach działania „uczestnictwo rolników w systemach jakości żywności”,
  - budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do prowadzenia sprzedaży produktów lub usług lokalnych,
  - budowę, adaptację lub wyposażenie niemieszkalnych obiektów budowlanych wykorzystywanych do tradycyjnego wyrobu produktów lokalnych
  - badanie rynku produktów lokalnych (z wyłączeniem działalności rolniczej);
- ◆ Wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych w celu poprawienia warunków prowadzenia działalności kulturalnej lub gospodarczej, w tym polegającej na wynajmie pokoi w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem rolniczej.

Wysokość pomocy na operacje z zakresu „małych projektów” wynosić będzie **maksymalnie 70 % kosztów**. Nie więcej jednak niż **25 000,00 zł**

Jeden beneficjent może otrzymać pomoc w wysokości **max. 100 000,00 zł**

Przewidywane terminy **naboru wniosków** przez LGD „Kraina Rawki”:

- ⇒ I kwartał 2012 roku
- ⇒ IV kwartał 2012 roku

Planowany limit środków na działanie „Małe projekty” do 2012 roku wynosi **130 512,00 zł**

Działania, w realizację których zaangażowana jest LGD „Kraina Rawki”: Odnowa i rozwój wsi

Działanie to będzie wpływać na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwi rozwój tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpłynie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Refundacji podlega 80 % kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta, z tym że **dla jednej miejscowości – nie więcej niż 500 000 zł** w okresie realizacji Programu. Wysokość pomocy przyznanej na realizację jednej operacji **nie może być niższa niż 25 000 zł**.

Zakres działania. Pomocy finansowej udziela się podmiotom z tytułu w zakresie:

1. Budowy, przebudowy, remontu lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje sportowe, rekreacyjne i społeczno - kulturalne;
2. Kształtowania obszaru przestrzeni publicznej;
3. Budowy, remontu lub przebudowy infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno - kulturalnych;
4. Zakupu obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa w danym regionie, w tym budynków będących zabytkami, z przeznaczeniem na cele publiczne;
5. Odnawiania, eksponowania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych, budynków będących zabytkami lub miejscami pamięci;
6. Kulturowania tradycji społeczności lokalnej oraz tradycyjnych zawodów.

Przewidywane terminy **naboru wniosków** przez LGD „Kraina Rawki”:

- ⇒ I kwartał 2012 roku
- ⇒ IV kwartał 2012 roku

Planowany limit środków na działanie „Odnowa i rozwój wsi” do 2011 roku wynosi: **2 434 791,00 zł**

Załącznik nr 9: Limity środków na działania Osi 4

Lata realizacji LSR	4.1/413 - Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy	4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, w tym:			Razem Oś 4
	operacje spełniające warunki przyznania pomocy dla działań:			małe projekty	Razem 4.1/413		funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2008-2009				201 737,52	201 737,52		102 964,00	55 476,00	158 440,00	360 177,52
2010		114 779,50	165 209,00	147 671,96	427 660,46	5 827,38	118 964,00	39 476,00	158 440,00	591 927,84
2011	200 000,00	427 720,50	1 975 382,00	150 590,52	2 753 693,02	98 668,62	118 964,00	39 476,00	158 440,00	3 010 801,64
2012	67 500,00		459 409,00	50 000,00	576 909,00		118 964,00	39 478,00	158 442,00	735 351,00
2013				80 512,00	80 512,00		118 964,00	39 478,00	158 442,00	238 954,00
2014							118 964,00	39 478,00	158 442,00	158 442,00
2015							59 482,00		59 482,00	59 482,00
2008-2015	267 500,00 zł	542 500,00 zł	2 600 000,00 zł	630 512,00 zł	4 040 512,00 zł	104 496,00 zł	757 266,00 zł	252 862,00 zł	1 010 128,00 zł	5 155 136,00 zł

Projekty Współpracy LGD „Kraina Rawki”

„DZIEDZICTWO - NASZĄ ATRAKCJĄ” (DNA)

Głównym celem „D.N.A.” jest podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów LGD Partnerów poprzez promocję dziedzictwa i atrakcji turystycznych.

Cele szczegółowe:

1. Ukazanie obrzędów, tradycji, zwyczajów oraz regionalnej kuchni jako atrakcyjnego produktu turystyki krajowej i międzynarodowej na obszarze działania Partnerów.
2. Stworzenie oferty turystycznej obszaru Partnerów.
3. Zaangażowanie społeczności lokalnej do odtworzenia i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz historycznego obszaru Partnerów Projektu.

W 2011 roku w ramach Projektu współpracy „Dziedzictwo-Naszą Atrakcją” zostały zrealizowane następujące działania:

- Młodzieżowa Akademia Dziedzictwa Kulturowego, w ramach której, dla młodzieży w wieku gimnazjalnym, przeprowadzono został konkurs, gdzie nagrodą główną był udział w 10-dniowym obozie naukowym „Korzenie” w Międzywodziu.
- Konferencja na terenie LGD „Kraina Rawki” .
- Konferencja na terenie LGD „ Nasza Suwalszczyzna” i LGD „Sejneńszczyzna”.

Konferencja na terenie LGD „Kraina Rawki”

Głównym celem tego spotkania było zorganizowanie konferencji, podczas której zostały omówione szczegóły letniego obozu naukowego „Korzenie” w Międzywodziu dla młodzieży gimnazjalnej w ramach projektu „D.N.A.”.

Obóz ten miał miejsce w malowniczej miejscowości nadmorskiej Międzywodzie w sierpniu br., a uczestnikami była młodzież gimnazjalna z obszaru siedmiu Lokalnych Grup Działania, tj. LGD „Białe Ługi”, LGD „Kraina Rawki”, LGD Gryflandia”, LGD „Nasza Suwalszczyzna”, LGD „Owocowy Szlak”, LGD „Region Włoszczowski”, LGD „Sejneńszczyzna”, która została wyłoniona w ramach konkursu „Młodzieżowa Akademia Dziedzictwa Kulturowego” (MADZiK). Więcej o MADZiK-u na kolejnych stronach Biuletynu.

Dwa ostatnie dni konferencji zostały przeznaczone na wyjazdy studyjne po terenie Lokalnej Grupy Działania "Kraina Rawki". Chcieliśmy pokazać naszym parterom najważniejsze atrakcje i walory turystyczne oraz dziedzictwo kulturowe obszaru działania naszego LGD . Zwiedzanie rozpoczęliśmy od odwiedzenia Gminy Biała Rawska, na terenie której znajduje się alpinarium przy Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Babsku, a także grób Konstancji Gładkowskiej - wielkiej młodzieńczej miłości znakomitego kompozytora Fryderyka Chopina. Następnym punktem zwiedzania było Sanktuarium św. Maksymiliana Marii Kolbego Kapłana i Męczennika w Szczukach i Kalwaria Szczucka. Końcowym punktem zwiedzania tej gminy był występ poetycko - muzyczny pt. "Miasteczko cud" Grupy Bellis. Kolejną odwiedzoną przez nas gminą była Gmina Cielądz, która z kolei powitała naszych Partnerów występem Regionalnego Zespołu "Jarzębina" w Mroczkowicach. Uwieńczeniem dnia było uroczyste otwarcie świetlicy wiejskiej w Jeruzalu w Gminie Kowiesy. Ostatniego dnia zwiedzanie rozpoczęliśmy od zabytkowego drewnianego kościoła w Boguszycach, jak i występu przygotowanego przez Zespół Śpiewaczy z Boguszyce. Kolejnym punktem programu była przejażdżka kolejką wąskotorową na trasie Boguszyce - Regnów. Gmina Regnów przywitała naszych gości występem Zespołu Ludowego "Marzenie". Z kolei ostatnim punktem zwiedzania była Gmina Sadkowice, gdzie rozśmieszył naszych gości występ Kabaretu "Wiejskie Sumienie" z Bujał.

Młodzieżowa Akademia Dziedzictwa Kulturowego

Działanie to zostało podzielone na dwa etapy. Pierwszy dotyczył organizacji konkursu pt. „Dziedzictwo-Naszą Atrakcją” i został zrealizowany w dniach 28.02.2011 r. (wysłanie informacji o konkursie do Szkół) - 07.06.2011 r. (ocena złożonych prac przez Komisję Konkursową).

Konkurs miał służyć przedstawieniu dziedzictwa kulturowego i tradycji danego regionu. Granice tego regionu określał zasięg działania Lokalnej Grupy Działania „Kraina Rawki”, tj. obszar Gmin: Biała Rawska, Cielądz, Kowiesy, Rawa Mazowiecka, Regnów i Sadkowiec. Kultura regionu nie powinna ograniczać się do zagadnień związanych z życiem codziennym dawniej i teraz, ale powinna uwzględniać kulturę materialną i techniczną. Ważne, aby odszukać i zinventaryzować to, co było dawniej, ale także pokazać ewolucję zjawisk kulturalnych i ich miejsce we współczesnym środowisku regionalnym.

W odpowiedzi na konkurs wpłynęło 35 prac. Komisja Konkursowa nagrodziła autorów 20 z nich.

Laureaci konkursu:

Gmina Biała Rawska: Dagmara Łuczak, Daria Walczak, Ewelina Wielechowska, Marta Marszałek, Magdalena Tokarska, Patrycja Szewczyk, Natalia Nawrocka.

Gmina Cielądz: Kinga Chojnacka.

Gmina Kowiesy: Małgorzata Matysiak, Aleksandra Salamon, Daria Świątek, Dominika Syndoman, Justyna Popińska.

Gmina Rawa Mazowiecka: Karolina Sokołowska.

Gmina Regnów: Mateusz Marcinkowski, Adrianna Tkaczyk.

Gmina Sadkowiec: Agnieszka Grotek, Mikołaj Jankowski, Kinga Pluta, Edyta Firek.

Uroczyste wręczenie nagród miało miejsce w dniu 13 czerwca 2011 r. w siedzibie LGD „Kraina Rawki”.

Obóz naukowy „Korzenie” w Międzywodziu

Obóz odbył się w dniach 17-26 sierpnia 2011 r. Jego głównym celem było w szczególności pogłębienie wiedzy i umiejętności uczestników na temat dziedzictwa narodowego poprzez poznanie tańców, potraw, obrzędów regionalnych, jak i rękodzieła z różnych regionów naszego malowniczego kraju.

Swoje umiejętności, uczestnicy obozu mogli zaprezentować podczas Jarmarku Folklorystycznego, który miał miejsce na zakończenie obozu.

Lokalną Grupę „Kraina Rawki” godnie reprezentowała Pani Janina Kwiatkowska - twórcza ludowy z Wilkowic, która podczas warsztatów uczyła uczestników obozu jak robić piękne kwiaty z bibuły.

Szczegółowe sprawozdanie z obozu zamieszczone jest na stronie www.krainarawki.eu

Obóz naukowy „Korzenie” w Międzywodziu - zdjęcia

Warsztaty bibułkarstwa.

Nauka tańca regionalnego.

Przygotowywanie regionalnych potraw.

Jarmark Folklorystyczny.

Lokalna Grupa Działania

STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA „KRAINA RAWKI”

www.krainarawki.eu

Kurzeszyn 5

96-200 Rawa

Mazowiecka

Tel./fax: 46 814 50 18

kom. 665 555 343

E-mail:

biuro@krainarawki.eu

Nakład 1000 egzemplarzy

LUKSEMBURG - SMACZNEGO!

Dlaczego ten projekt jest przykładem dobrej praktyki?

Projekt jest przykładem dobrej praktyki ze względu na jego innowacyjne aspekty. Po pierwsze projekt przyczynił się do połączenia drobnych producentów żywności w regionie, co umożliwiło zaopatrywanie większych klientów. Po drugie stanowi on kompleksowe podejście do edukacji, od podnoszenia świadomości do szkoleń i metod pedagogicznych.

Szczególnie godne uznania są szkolenia nauczycieli i wychowawców z zakresu przekazywania małym dzieciom wiedzy na temat produktów przyjaznych dla środowiska. Ponadto solidna praca na etapie przygotowywania projektu pozwala na jego rozwój w przyszłości, dzięki czemu zwiększają się także szanse na zrównoważony rozwój gospodarczy.

Główne działania

- pierwsze kroki w kierunku opracowania wraz z ośrodkami opieki dziennej koncepcji cateringu, promującej zdrowie i ekologię, sprzyjającej wykorzystaniu żywności regionalnej i sezonowej oraz produktów ekologicznych i pozyskanych w ramach sprawiedliwego handlu,
- sporządzenie listy zamówień na podstawie bezpośrednich kontaktów z producentami i podjęcie pierwszych kroków, mających na celu zorganizowanie w grupy kilku drobnych dostawców, by ułatwić ośrodkom opieki dziennej nabywanie produktów,
- opracowanie wraz z personelem kuchennym ośrodków opieki dziennej menu zgodnego z zaleceniami ministerstwa zdrowia i uwzględnienie „Optimix”, zbilansowanej diety opracowanej specjalnie dla dzieci,
- szkolenia w ośrodkach opieki dziennej dla personelu kuchennego oraz nauczycieli i wychowawców dotyczące zagadnień związanych z przyjaznym dla środowiska zarządzaniem i społeczno-kulturowymi aspektami produkcji żywności,
- pilotaż koncepcji i promowanie jej w ramach „miesiąca regionu” wraz z późniejszymi działaniami na rzecz podnoszenia świadomości skierowanymi do dzieci i ich rodziców.

Konkretne osiągnięcia i wyniki:

Do konkretnych wyników zalicza się opracowanie innowacyjnej koncepcji żywnościowej w trzech ośrodkach opieki nad dziećmi i jej realizacja wraz z działaniami na rzecz podnoszenia świadomości. Elastyczność ośrodków opieki dziennej wymaga nowej koncepcji dotyczącej menu, ponieważ dzieci nie jedzą obiadów w Maison Relais codziennie. Będzie to powodowało znaczące zmiany menu w ośrodkach dla dzieci.

Napotkane problemy i zdobyte doświadczenia:

Obecna logistyka transportu wobec potrzeb kuchni związanych z codziennymi lub przynajmniej regularnymi oraz terminowymi dostawami – w rzeczywistości regionalna strategia marketingowa jest potrzebna, aby skuteczniej i szybciej wprowadzać produkty na rynek.

Drobnym producentom regionalnym trudno konkurować cenowo z dużymi przedsiębiorstwami, często działającymi na skalę globalną. Celem realizacji projektu było przezwyciężenie tych przeszkód przez podjęcie pierwszych kroków zmierzających do zainicjowania łączenia się regionalnych producentów w grupy w sposób pozwalający im na realizację dużych kontraktów, które przyczyniłyby się do stabilizacji popytu.

Czas trwania

Projekt trwał przez rok w końcowym okresie programu Leader+: rozpoczął się w styczniu, a zakończył w grudniu 2007 r.

Budżet

Na całkowity budżet, wynoszący 86 218,92 euro, złożyła się kwota 21 604,22 euro pochodząca ze środków prywatnych, 12 883,15 euro z funduszy regionalnych, 34 487,57 euro ze środków krajowych i 17 243,78 euro z EFOGR.

Źródło: Wybór najlepszych praktyk Leader+ 2009/4